

Országos Kórházi Főigazgatóság

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: igazgató

JAVÍTÁSI – ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

Központi írásbeli vizsgatevékenység

54 720 04 Perioperatív asszisztens

2022. április 04.

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 15%

OKFŐ

T Á J É K O Z T A T Ó

az értékelő tanár részére

- A vizsgázó csak a kiosztott feladatlapon, illetve a vizsgaszervező által biztosított, a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott pótlapon dolgozhat.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- Az írásbeli vizsgatevékenység értékelése a központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot a javítást végző tanár!
- A csillaggal (*) jelölt kérdéseknél a javítási-értékelési útmutatótól eltérő, de tartalmában azonos/szakmailag megfelelő egyéb helyes megoldás is elfogadható a ponthatáron belül.
- A feladatlap szerkesztésénél Dr. Fábíán Pál – Dr. Magasi Péter Orvosi Helyesírási Szótár (Akadémia Kiadó, Országos Orvostudományi Információs Intézet és Könyvtár Budapest, 1992.) útmutatásait vettük figyelembe.
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

80 - 100 (%)	- jeles
60 - 79 (%)	- jó
50 - 59 (%)	- közepes
40 - 49 (%)	- elégséges
39 - 0 (%)	- elégtelen

Maximálisan adható
pontszám:

1.
Sorolja fel az egészségügyi ellátás minőségének mutatóit!

4 pont

- *mortalitás*
- *morbiditás*
- *egészségügyi állapotváltozás*
- *betegelégedettség*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2.
Húzza alá az alábbi felsorolásból az intramuscularis injekció beadásának lehetséges helyeit!

4 pont

- musculus masseter
- musculus vastus lateralis
- ventroglutealis régió
- musculus pectoralis major
- dorsoglutealis régió
- musculus biceps brachii
- musculus deltoideus
- musculus iliacus

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

3.
Nevezze meg a szív ingerképző és ingerületvezető rendszerének részeit!

5 pont

- *sinuscsomó (nodus sinoatrialis)*
- *pitvar-kamrai csomó (nodus atrioventricularis)*
- *His-köteg*
- *Tawara-szárak*
- *Purkinje-rostok*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4.

6 pont

Húzza alá a pulzusra vonatkozó helyes megállapításokat!

- A 100/perc feletti pulzusszámot bradycardiának nevezzük.
- A tachycardia minden esetben kóros.
- A pulzusszámot érzelmi hatások is befolyásolhatják.
- A 70/perc alatti pulzusszámot bradycardiának nevezzük.
- A fájdalom csökkenti a pulzusszámot.
- A pajzsmirigy-túlműködés emeli a pulzusszámot.
- A lázlapon a pulzusgörbét a lázgörbe színével azonos színnel jelöljük.
- A szimpatikus idegrendszer fokozott aktivitása csökkenti a pulzusszámot.
- A regularitás a kitérés gyorsaságát jelenti.
- Az amplitudó a pulzus erősségét és az artériafal rugalmasságát reprezentálja.
- Az elnyomható pulzus magas vérnyomást jelez.
- A fizikai aktivitás 100/perc fölé is emelheti a pulzusszámot.
- Lázás állapotban az anyagcsere lelassul, így a pulzusszám is csökken.
- Az arteria carotison centrális, míg az arteria radialison perifériás pulzust tapinthatunk.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

5.*

7 pont

Írja le az emésztőrendszer megadott részeinek főbb feladatát!Száj: *...a táplálék felvétele, aprítása, nyállal való összekeverése...*Nyelőcső: *...táplálék továbbítása a gyomorba...*Vékonybél: *...fehérje-, szénhidrát- és zsíremésztés, tápanyagok felszívása...*Vastagbél: *...folyadékviasszívás, széklet kialakítása...*Végbél: *...széklet kiürítése...*Máj: *...zsíremésztés, anyagcsere folyamatokban való részvétel...*Hasnyálmirigy: *...fehérje-, szénhidrát-, és zsíremésztés...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6.*

8 pont

Határozza meg a punkció fogalmát! Nevezze meg a típusait és azok céljait!

Fogalma:

Punkció (punctio, szúrás) alatt az olyan invazív beavatkozásokat értjük, melyek során a bőrön keresztül (percutan) tűvel valamely zsigerbe, zsigeri vagy testüregbe, vagy érbe hatolunk.

Típusai, célja:

- *Injekció (injectio). A bőr, a bőr alatti kötőszövet, az izomzat, illetve a centrális helyzetű, vagy perifériás véna punkciója során gyógyszer bejuttatása.*
- *Aspiráció (aspiratio, mintavétel). Citológiai elemzésre alkalmas minta vétele vékonytű segítségével.*
- *Centézis (centesis, csapolás). Zsigeri üregek (pl. vese pyelonja, mellkasi valamint hasi, illetve pericardiális folyadék), testüregek punkciója során a váladék, illetve a folyadék terápiás célzattal történő lebocsátása.*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.*

8 pont

Soroljon fel négy gyakran használt endoszkópos tartozékot és írja le funkciójukat!

- *biopsziás fogó - mintavétel*
- *fogók két, vagy három fogószárral - idegentestek eltávolítása*
- *polypectomiás hurok - polipok eltávolítása*
- *injectorok - különböző anyagok bejuttatása*
- *citológiai kefe - mintavétel*
- *dormia kosár - kisebb kövek eltávolítása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.*

8 pont

Határozza meg a leírások alapján a vérképzőrendszerrel kapcsolatos fogalmakat!

A vérben lévő sejtes elemek a teljes vértérfogathoz viszonyított százalékos aránya: *...hematokrit...*

Elsősorban a szervezet védekező mechanizmusait biztosítják:

...fehérvérsejtek/leukocyták...

Egységnyi térfogatú vérben a vörösvérsejtszám, illetve a hemoglobin koncentráció a normálshoz képest kevesebb: *...anaemia...*

A vörösvértetek képződésének fő ingere: *...az oxigénhiány...*

Az érsérüléstől a thrombocytá-thrombus keletkezéséig eltelt időtartam: *...vérzési idő, mely egészséges emberben 2-6 perc...*

A vörösvértetek élettartama a keringő vérben átlagosan: *...100-120 nap...*

Az erek lumenében képződő vérrög: *... thrombus...*

Az alvadékonyság fokozódása miatt az érpályán belül megalvad a vér:

...thrombosis...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.

5 pont

Írja le az izmok magyar vagy latin megfelelőjét! Egészítse ki a táblázatot!

Izom megnevezése latinul	Izom megnevezése magyarul
<i>diaphragma</i>	rekeszizom
musculus rectus abdominis	<i>egyenes hasizom</i>
<i>musculus trapezius</i>	trapézizom
<i>musculus biceps femoris</i>	kétfejű combizom
musculus buccinator	<i>trombitásizom</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10.**6 pont**

Csoportosítsa az egynapos sebészettel kapcsolatos megállapításokat a megadott szempontok szerint! Írja a sorszámokat a megfelelő helyre!

1. csökkenthető a műtét előtti vizsgálatok száma
2. kizárólag választott beavatkozásokat foglal magába
3. a nosocomialis fertőzések kialakulásának veszélye alacsony
4. nehezebb a posztoperatív fájdalomcsillapítás
5. idős betegek kognitív diszfunkciója csökken
6. beszűkül a műtét előtti és utáni betegellenőrzés lehetősége

Az egynapos sebészet előnyei: ...1, 3, 5...

Az egynapos sebészet hátrányai: ...2, 4, 6...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

11.***6 pont**

Soroljon fel a posztoperatív fájdalomcsillapítás nem gyógyszeres eljárásai közül hatot!

- *beteg felvilágosítása*
- *félelemérzet csökkentése*
- *alternatív fájdalomcsillapító lehetőségek ismertetése*
- *megfelelő fektetés*
- *fájdalmas testrészek nyugalomba helyezése, rögzítése*
- *korai fizioterápia*
- *meleg, illetve hideg alkalmazása*
- *TENS készülék alkalmazása*

(Helyes fogalmanként 1-1 pont adható!)

12.

2 pont

Határozza meg az alábbi steril csomagolási módszerek szavatossági idejét!Papírcsomagolás: ...*30 nap*...Kötszerdoboz: ...*14 nap*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.*

7 pont

Sorolja fel a tuberkulózissal fertőzött páciens műtétjével kapcsolatban a fertőzés terjedésének megakadályozására alkalmas óvintézkedéseket! Írjon hetet!

- *lehetőleg aktív tbc-s beteget ne operáljunk aszeptikus műtőben, helyette szeptikus műtőben, vagy az aszeptikus műtő utolsó műtétéként*
- *a beteg szállítása alatt a beteg és a személyzet viseljen orr-szájmaszkot*
- *az ajtók legyenek zárva, minimalizáljuk a forgalmat, és a személyzet létszámát*
- *az anesztézia során használjunk egyszer használatos légző kört, maszkot, Y csatlakozót, tubust és kiegészítőket*
- *az altatógépbe helyezzünk HME baktériumfiltert*
- *a műtét után a páciens külön megfigyelőben legyen elhelyezve*
- *a munkatársak viseljék megfelelően a védőfelszereléseket*
- *az orr-száj maszk N95 jelzésű legyen, mert ez nyújt megfelelő védelmet a tbc ellen*
- *műtét után a beteggel érintkezett egyszer használatos eszközöket haladéktalanul a veszélyes hulladékos zsákokba kell helyezni*
- *a műtőben záró fertőtlenítést kell végezni a műtétet követően*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.

6 pont

Ismertesse az alábbi hormonok termelődési helyét és hatását! Töltse ki a táblázatot!

Hormon	Termelődés helye	Hormon hatása* Írjon egyet-egyét!
Inzulin	<i>hasnyálmirigy Langerhans - szigetek β - sejtjei</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>a vércukorszintet csökkenti</i> - <i>fokozza a vércukor glikogénné alakítását a májban</i>
Antidiuretikus hormon (ADH)	<i>hypothalamus (köztiagy) (a hypophysis hátsó lebenyében (neurohypophysis) raktározódik)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>szabályozza a vese gyűjtőcsatornáinak vízáteresztő képességét</i> - <i>befolyásolja a szervezet só- és vízháztartását</i> - <i>szabályozza az ürített vizelet mennyiségét</i>
Szomatotrop hormon (STH)	<i>hypophysis (agyfüggeléki vagy agyalapi mirigy) elülső lebenye (adenohypophysis)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>a csontok hossznövekedését biztosítja</i> - <i>fokozza a fehérjék képzését</i> - <i>a vércukorszintet emeli</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15.*

4 pont

Ismertesse a beteg által irányított fájdalomcsillapítás (Patient Controlled Analgesia, PCA) fogalmát/lényegét!

Biztonságos eljárás posztoperatív, szülési, traumás és tumoros fájdalmak kezelésére. A PCA lényege, hogy egy mikroprocesszorral vezérelt infúziós pumpa segítségével a beteg magának adagolja a fájdalomcsillapítót egy gomb megnyomásával. A gyógyszer adható intravénásan vagy epidurálisan is. A módszer alkalmazásakor a beteg aktívan részt vesz fájdalma csillapításában.

16.*

5 pont

Nevezzen meg a fertőtlenítő eljárások hatékonyságát befolyásoló tényezők közül ötöt!

- *fertőtlenítendő anyag tulajdonságai*
- *fertőtlenítendő anyag szennyezettsége*
- *kórokozók száma*
- *kórokozók ellenálló képessége*
- *hőmérséklet*
- *behatási idő*
- *vegyhatás*
- *koncentráció*
- *szelektivitás*
- *az alkalmazott mechanikus hatás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.*

2 pont

Határozza meg az egynapos sebészet fogalmát!

Az egynapos sebészeti ellátás az, amely speciális feltételeknek megfelelő intézményben 24 óránál rövidebb ellátási időt igényel. Az egynapos sebészet nem keverendő össze az ambuláns sebészettel.

18.*

4 pont

Írja le a vesével kapcsolatos ismereteit a megadott szempontok alapján!

A vese latin megnevezése: *ren*

A vese elhelyezkedése: *az ágyéki gerinc két oldalán, a hashártya mögött a hátsó hasfalhoz rögzítve helyezkedik el*

A vese jellemzői: Írjon kettőt!

- *páros szerv*
- *bab alakú*
- *sötétbarna/vörösbarna színű*
- *kb. 12 cm hosszú, 6 cm széles*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.***3 pont**

Határozza meg a szövettani mintával való teendőket a biopsziás kicsípővel történő mintavételt követően!

- *a kicsípett szövetdarabot 8%-os formalint tartalmazó edénybe kell helyezni*
- *a szövettani mintát a megfelelő módon azonosítani kell, etikett címkével ellátni*
- *a megfelelő protokoll szerint a patológiára kell juttatni kísérőlappal*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)